Danskernes Historie Online
Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliserings-projekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: https://slaegtsbibliotek.dk
Danske Slægtsforskere: https://slaegt.dk

Enhver Sit

Ugeblad
for
Politik og Kristendom.

Redigeret af Henning Jensen og Kristensen-Randers.

№ 29. | Torsdag den 19. Juli 1888. | 3. Aarg.

Indhold: Politiske Breve. — Uretfærdigheden i de bestaaende Samfundsforhold. — Pøh—Pallesen. — Brændende Spørgsmaal. — Drikkeriet. — Nye Bøger. — Bekjendtgjørelser.

Politiske Breve.

XV.

Da det, som Grundtvig har gjort opmærksom paa, særlig er i selve Grundloven, at Grunden maa søges til Grundlovsbruddet, og da hele vor fremtidige politiske Historie sandsynligvis vil blive en fortsat Række af Grundlovsbrud og et fortsat Skjænderi om, hvem der har Skylden for det, — saa synes disse Udsigter saa bedrøvelige, saa der for skikkelige Folk kan være Grund til at tage under Overvejelse, om man ikke bør opgive det hele. — Der er i Virkeligheden heller ingen Tvivl om, at hvis den politiske Kamp var bleven fortsat paa samme Maade, som den førtes for et Par Aar siden, saa havde det tilsidst ikke været muligt for hæderlige Folk at være med. — Det var ikke det, at man maatte finde sig i at blive skjældt Huden fuld. Det lærer man meget hurtig at finde sig i. Men det, som i Længden vilde have gjort det umuligt for hæderlige Folk baade af Højre og Venstre at tage virksom Del i det politiske Liv, det var det, at man selv, saa at sige, nødtes til baade af Venner og Modstandere at betale med samme Mønt, altsaa at skjælde ud igjen. Men at gjøre det til en Profession at udskjælde Folk, at mistænkeliggjøre en stor Del af sine Landsmænd og lægge dem for Had, — det vil i Længden falde enhver hæderlig Mand noget for Brystet. Man kan gjøre det i god Tro og uden Skade for sig selv, saa længe de politiske Lidenskaber er stærkt oppe. Men det gaar med politiske Lidenskaber som med andre Lidenskaber, at de kan ikke ret længe holde sig paa samme Højde. De afsvales. Og naar Lidenskaben er afsvalet, saa kan man ikke mere benytte de Vaaben, man brugte saa længe den var paa Kogepunktet. Man *kan* selvfølgelig benytte dem, men man har selv Skade af det.

Jeg mener derfor, det er af Vigtighed baade for Højre og Venstre at komme til at se, at naar Grundloven er brudt og vil blive brudt den ene Gang efter den anden, saa maa Hovedskylden ikke lægges paa enkelte Personer, men den maa søges i selve Grundloven af 1866. Ser vi dette, da kan der være Haab om, at Kampen kan blive ført under mere menneskelige Former end hidindtil.

Men saa kommer der en anden Vanskelighed, nemlig den, at naar det er selve Grundloven, der har Hovedskylden, saa er Kampen altsaa endeløs, med mindre vi faar en Grundlovsforandring, og en saadan er der ikke den fjærneste Udsigt til Efter alt hvad der er sket, indser jeg ikke, at der er den allermindste Rimelighed for, at Højre og Venstre kan enes om en Grundlovsforandring i en meget lang Fremtid. Vi faar nok en Gang en Grundlovsforandring, men det bliver ikke en, som Venstre og Højre kan *enes* om, det bliver en, som den stærkeste Part paatvinger den svagere. Og det vil kunne vare meget længe, før en af Parterne tiltror sig Styrke nok til at kunne paatvinge den anden en saadan Forandring i Grundloven.

Men det er heller ikke behageligt at have Udsigt til en saadan endeløs Kamp, selv om den føres paa en nogenlunde menneskelig Maade. For menneskelige Øjne at se er hele vort politiske Liv i en lang Fremtid givet Tilfældigheden i Vold. Thi er det en Gang bleven Praksis her i Landet, at en Regering kan foretage et og andet, naar det blot finder Støtte hos et af Thingene, — og det er jo nu bleven Praksis, — saa vil den ene Regering føle sig forpligtet til fuldstændig at tilintetgjøre det, som den anden har udført, fordi det er udført uden den samlede Lovgivnigsmagts Samtykke. — Lad mig tage et nærliggende Eksempel.

Nu har vor nuværende Regering uden den samlede Lovgivningsmagts Samtykke befæstet Kjøbenhavn. Nu bliver Stillingen om nogle faa Aar saadan, at der kommer et Venstreministerium, der støtter sig til Folkethinget. Af et saadant Ministerium kræver nu Folket, at den Fæstning skal rives ned, og det kræves med fuld Ret. Var dette Arbejde nu udført med den samlede Lovgivningsmagts Samtykke, saa vilde Folket aldrig have krævet det tilintetgjort, eller Ministeriet vilde aldrig gaa ind paa det. Men som Forholdene er, vil et Venstreministerium nødes til at gjøre det. — Saa forandrer Forholdene sig atter, og der kommer et Højreministerium igjen. Det maa saa atter til at bygge Fæstningen op. Og saaledes i alle mulige Forhold, hvor Regeringen kun handler i Overensstemmelse med det ene Thing. Hvor noget er slaaet fast af den samlede Lovgivningsmagt, der vil de forskjellige Regeringer, enten de hører til Højre eller Venstre, føle sig bundne til at opretholde det eller da kun at afskaffe det med den samlede Lovgivningsmagts Samtykke. Men hvor den Praksis er indført, at en Regering gjør noget med Støtte af det ene Ting og paa Trods mod det andet, der vil den ene Regering føle sig bunden til at afskaffe det, som den anden Regering har udført. — Nu trøster Højre sig ganske vist med, at de bliver ved at regere. Og det kan godt være, de bliver ved en rum Tid. Men dersom en Mand trøster sig med, at naar det har været Østenvind i 14 Dage, saa staar den Vind nok hele Aaret, — saa vil han alligevel gjøre den Erfaring, at han regner fejl.

Det er det, der er det pinlige, det haabløse ved vort fremtidige politiske Liv, at der vil ikke blive Spor af Sammenhæng i det. Det Parti, som i Øjeblikket har Magten, vil, støttet til det ene Thing, gjøre en hel Del, som det andet Thing ikke vil være med til. Og det andet Parti vil saa berolige sig med, at naar det kommer til Magten, saa gjør det det om igjen.

Man kan forstaa, at mindre klare Hoveder under saadanne Omstændigheder siger: Nej, lad os saa hellere faa Enevoldsmagten igjen. Det er ogsaa ganske sikkert, at der kan siges en hel Del til Gunst for Enevoldsmagten. Men man glemmer en Ting, naar man lovpriser den, nemlig at det er en Klædning, som Folk er vokset fra. Og det er med Regeringsformer som med Klæder, at selv om de er nok saa stærke og nok saa kjønne, saa er det en nødvendig Betingelse for at kunne bruge dem, at de maa passe. Der er mangen rig Mands Dreng, hvis Klæder er meget stærkere og bedre end en Arbejdsmands. Men Arbejdsmanden var alligevel daarlig tjent med at bytte. Thi han kunde slet ikke bruge dem. Den eneste Regeringsform, der *nu* er mulig i de civiliserede Lande, er Flertalsstyret, — muligt med en Hæmsko paa i Form af Kongemagt eller noget lignende. — Denne Regeringsform har sine Farer og Misligheder, og den vil kræve en betydelig større Folkeopdragelse i forskjellige Retninger, før Folkene faar rigtig Gavn af den. Men det bliver ikke godt, før alle kommer til at se, at dette er det eneste mulige, og arbejder hen til, at denne Regeringsform kan komme til at virke under de gunstigste Betingelser.

Grundloven af 1866 var en Blanding af tre forskjellige Regeringsformer, — monarkisk, demokratisk og aristokratisk. Saa snart denne Vælling kom i Kog, maatte den skilles ad. Nu er den skilt ad, og ingen Kok i Verden vil være i Stand til at raade Bod paa Skaden. — Ved en festlig Lejlighed for kort Tid siden udtalte Scavenius, at det var Regeringens Opgave at drage Omsorg for, at ikke en enkelt af Statsmagterne blev den eneherskende, men at der blev det rette Forhold mellem Kongemagten og Rigsdagen og atter mellem Landsthing og Folkething. — Ja, det er saamænd meget muligt, at det er Regeringens Opgave; man kan jo *sætte sig* de utroligste og umuligste Opgaver. Man kan sætte sig den Opgave at faa en Tornebusk til at bære Vindruer og en Tidsel til at bære Figen. Men man kan ikke *løse* den Opgave, fordi den er naturstridig. Det er højst sandsynligt, at en hvilken som helst Regering her i Landet vil sætte sig den samme skjønne Opgave som den nuværende. Men det vil ogsaa gaa en hvilken som helst Regering ganske som Hr. Scavenius sagde, at det var gaaet den nuværende: „at den var bleven absolut nødsaget til at gaa videre, end den enten selv eller vel nogen anden havde anet.“ Men det var naturligvis Venstre, „der havde *tvunget* Regeringen ind paa den Vej, fra hvilken man dog forhaabentlig snart kunde komme tilbage.“ — Ja, der har vi det: Regeringen er bleven „absolut nødsaget“, „tvunget“ til at gaa videre. Det vil sige: Regeringen har ikke kunnet løse sin Opgave. Og ganske det samme vil enhver Regering komme til at erfare af den simple Grund, at ingen som helst Regering kan faa en monarkisk-aristokratisk-demokratisk Forfatning til at gaa op i en højere Enhed. Man kan lige saa godt prøve paa at faa en Trekant gjort rund eller en Cirkel firkantet. — Dette er Opgaven for Fremtidens Politikere, at faa lavet en rund Trekant. Kultusministeren mener, at vi er nær ved det. Det er sømmeligt for en Kultusminister at være stærkere i Haabet end andre Mennesker.

Uretfærdigheden i de bestaaende Samfundsforhold. *)

De fleste velstaaende Folk mener, at det er ganske nødvendigt at nogle *skulle* være fattige, andre rige, og at den store og stadig tiltagende Ulighed i Ejendomsfordelingen ikke kan tilskrives nogen Fejl i vore Indretninger. Thi vore Indretninger er fortræffelige. — Boer vi ikke i et frit Land? Har hver Mand ikke Stemmeret? Kan en Arbejders Søn ikke blive Minister? De som i Dag er fattige Drenge, kan maaske om 30—40 Aar være Millionærer, og Millionærens Barnebarn er maaske saa en fattig Mand. Kan man forlange mere? Er en Mand i Besiddelse af tilbørlig Kraft, Arbejdsdygtighed og Forstand, saa kan han

*) Efter H. George.

drive det saavidt det skal være, og er han ikke i Besiddelse af disse Egenskaber, bør han ikke være misundelig paa dem som har dem. — Ganske vist er der nogle, som har lidt at bestille, men meget at fortjene. Men saa er det fordi enten de selv eller deres Forældre har været i Besiddelse af saadanne udmærkede Egenskaber, som har sat dem i Stand til at tjene Penge. Og naar andre maa slide haardt for en ussel Fortjeneste, saa er det enten fordi de ikke rigtig er kommet igang endnu, eller fordi de er uduelige, eller mulig er de ikke sparsommelige nok til at lægge de første Skillinger op, som saa kan yngle. Altsaa, — siger man, — Uligheden i Vilkaar, stammer fra Uligheden i den menneskelige Natur. Folks Evner og Duelighed er saa forskjellige. — Naar en maa arbejde en 10—12 Timer om Dagen for nogle hundrede Kroner om Aaret, medens en anden, som næsten ikke har noget at bestille kan tjene mange Tusinde, saa er Grunden den, at den første kan kun tjene Samfundet med sine Næver, men den anden beriger Samfundet med sit kloge Hoved. — Skal maaske ikke Dannelsen belønnes og Dueligheden betales? Hvorfor skulde Folk anstrænge sig for at blive dygtige, hvis ikke Dygtigheden fik højere Løn? Skulde maaske en berømt Kunstmaler ikke have mere for sit Arbejde, end den der kun kan smøre Farve paa en Væg? Tager man Uligheden i Vilkaarene bort, saa borttager man Drivfjedrene til Fremskridt. At kæmpe mod denne Ulighed er at kæmpe mod Naturens Love. Man kan ligesaa godt klage over, at der er Bakker og Dale, Hede og Kulde, Lys og Mørke. Det ene er en Naturlov ligesaa godt som det andet. Og selv om vi ved voldsomme Midler vilde tilvejebringe en mere ligelig Fordeling af Ejendommene, saa vilde det kun være en kort Fornøjelse. Om kort Tid vilde vi have de gamle Forhold igjen.

Saaledes lyder den Lærdom vi stadig høre. Nogle lytter til den fordi den er smigrende for deres Forfængelighed, andre fordi den er til deres egen Fordel, andre fordi de bestandig faar den Prædiken, og ikke kjender nogen anden. — Naturligvis er der ogsaa megen Sandhed i den. For at en Løgn kan glide ned maa der altid være nogen Sandhed i den. Men der er adskilligt at bemærke til alt dette.

Ganske vist nytter det ikke at ville pumpe et Skib læns, naar der er Hul i Bunden. Men dersom man deraf vilde slutte, at naar der var Hul i Bunden af et Skib, saa kunde man aldrig faa det tørt, saa var det en Fejltagelse. Man kunde nemlig sætte en Prop i Hullet. Saaledes kan det heller ikke nægtes, at selv om man udjævnede Uligheden i Vilkaarene, saa vilde de, *under de nuværende Samfundsforhold*, snart blive ligesaa ulige igjen. Men dette er maaske kun et Bevis paa, at der er noget forkert ved de nuværende Forhold. Og ganske vist er der stor Forskjel paa de menneskelige Evner, og den menneskelige Dygtighed. Men dersom man bilder sig ind, at det alene er det, der er Grunden til den store Ulighed i de timelige Vilkaar, saa tager man fejl. Bilder man sig ind, at den som har hundrede Millioner Gange flere Penge end den anden ogsaa er hundrede Millioner Gange dygtigere, saa er det en fejl Regning. — At den, som frembringer noget, skal have dette, at den som sparer skal nyde Frugten af sin Sparsommelighed, er i sin Orden. Men det er langt fra, at de som har store Formuer altid selv har fortjent dem ved deres Arbejde eller deres Evner og Dygtighed. Der døde for nogle Aar siden en Mand i Sct. Francisco, der efterlod sig ca. 15 Millioner Kr. Disse Penge tilfaldt som Arv nogle Slægtninge i England. Der har været mange Mænd der baade var dueligere og dygtigere end han, men som ikke har efterladt sig en Skilling. Han havde heller ikke tjent sine Penge ved sin Flid og Duelighed. Men Sagen var den, at han for mange Aar siden for en billig Penge havde kjøbt et Stykke Jord ved Byen. Efterhaanden som Sct. Francisco udvidede sig, steg Jorden i Værdi, og uden at han selv havde mindste Ulejlighed af det, blev han en hovedrig Mand. Og de som arvede ham, havde heller ikke deres Flid og Duelighed at takke for at de blev rige. — I en anden amerikansk By døde for nylig en Mand, der efterlod sig 13 Mill. Kr. Han var Fabrikant og havde tjent sine Penge derved, at det Produkt han fabrikerede var beskyttet ved en uhyre høj Told. — Rothschilderne er nu de rigeste Folk i Europa. Har de nu tjent deres uhyre Formuer ved Flid og Duelighed? Paa ingen Maade. Den stammer fra en uhyre Pengesum, som Landgreven af Hessen-Cassel en Gang i Napoleons Krige gav Rothschildernes Stamfader til Opbevaring, og som han ganske vist trolig gav ham tilbage igjen, men han havde benyttet disse Penge saa godt, saa han imidlertid selv var bleven en rig Mand. Og Rothschildernes Formue er stadig voxet ved at give Europas Konger Laan til høje Renter, naar de trængte til Penge, enten for at holde deres Folk i Underdanighed, eller for at hjemsøge hinanden med ødelæggende Krige. Og Landgreven af Hessen, han havde igjen tjent de Penge, som Rothschild gjemte for ham, ved at sælge sine egne Undersaatter som Soldater til den engelske Konge Georg den 3die, der havde Brug for dem for at slaa Amerikanerne ihjel, da de løsrev sig fra Englands Tyranni. Den Grundvold hvorpaa Rothschildernes Formuer er bygget er saaledes de Blodpenge en tysk Fyrste tog for sine egne Undersaatters Liv, da de kæmpede for en Tyran imod et frihedselskende Folk. — Hertugen af Vestminster er en af Englands rigeste Mænd. Har han maaske skrabet sine Penge sammen ved Flid og Sparsommelighed? paa ingen Maade. For nogle hundrede Aar siden gav den engelske Konge en af hans Forfædre et Stykke Jord, og paa dette Stykke Jord er en stor Del af London bygget. Han gav altsaa Hertugen af Vestminster og hans Efterkommere et Privilegium til vedblivende at kunne beskatte Tusinder af Engelskmænd, som ere nødte til at svare en uhyre Leje af de Grundstykker hvorpaa Husene ere byggede. Og de dumme Engelskmænd holder endnu dette Privilegium i Hævd. — Den stenrige Familie Astor i New-York skylder et lignende Forhold sine Rigdomme. Den

første Astor kom tilfældigvis i Besiddelse af det Jordstykke hvorpaa New-York nu er bygget. — Eller lad os tage en anden amerikansk Rigmand Vanderbilt. Den første Vanderbilt var en simpel Færgemand, som ved haardt Arbejde sparede sig nogle Skillinger. Men det var ikke ved haardt Arbejde og Sparsommelighed at han blev Millionær. Nej, det var ved at skaffe sig Eneret paa nogle Samfærdselsveje for Dampskibsfarten, og senere skaffede han sig ogsaa Eneret til nogle Jernbanelinier. Hans Millioner skyldes ikke mere Arbejdsomhed og Sparsommelighed end den Formue en Røverkaptajn efterlader sig. — Paa samme Maade har den rige Amerikaner, Gould, tjent sine Penge, ved at ødelægge andre Jernbaneselskaber, bestikke Dommerne og lovgivende Forsamlinger, tilvejebringe Foreninger for at forhøje eller forringe Aktierne og Taksterne. — De allerfleste Formuer er i Virkeligheden tjente, ikke ved Arbejdsomhed og Sparsommelighed, men ved at skaffe sig Eneret, ved Plyndringer, Bestikkelser og Børsspil. Hovedmanden for et af de største Fabrikfirmaer sagde nylig til H. George: „Det er ikke ved vore sædvanlige Forretninger vi tjene vore Penge. Det er naar vi faa Eneret til et eller andet."

Det vilde selvfølgelig være urimeligt at anklage de rige for alt dette, at opvække Had og Misundelse mod dem, fordi de benytter sig af de gunstige Omstændigheder som Samfundsforholdene skaber. Men vil vi have en klar Opfattelse af det sociale Spørgsmaal, saa maa vi erkjende den Kjendsgjerning, at det er paa Grund af de Monopoler vi tillader og skaber, er paa Grund af de Fordele vi giver det ene Menneske fremfor det andet af det Udpresningssystem, som Lovene hjemler, at nogle Mennesker sættes i Stand til at blive umaadeligt rige, medens andre vedbliver at være jammerlig fattige. — Lægger vi Mærke til de Omstændigheder der virke til at skabe Rigdommen, saa ser vi hvor upaalidelige de er, som prædike for os, at der ikke er noget urigtigt i de sociale Forhold, og som paastaa at Uligheder i Formueforhold stamme fra Uligheder i den menneskelige Natur.

Der findes indgroede Misforhold i Samfundets nuværende Bygning. Men disse Misforhold er ikke naturnødvendige. De kommer af daarlige Love og Indretninger, som det staar i vor Magt at afhjælpe. Den fuldkomne Samfundstilstand er ikke en saadan, hvor enhver faar en lige Del i Ejendommene, men den, hvori enhver Løn kommer til at staa i Forhold til det Bidrag han yder til Frembringelsen af Formue. Og i et saadant Samfund vilde der ikke mangle Spore til Anstrængelse. Menneskene vilde blive flittigere og mere moralske, bedre Arbejdere og bedre Medborgere, naar enhver kunde tage sin Fortjeneste og føre den med sig hjem til sin Familie, istedetfor at de nu, saa at sige, spille om den, indtil nogle har vundet langt mere end de har fortjent, og andre har tabt det de i Virkeligheden har fortjent ved deres Arbejde.

Pøh — Pallesen.

Nogle Forfattere bliver somme Tider beskyldt for, at de er saa slemme til at gjøre Nar af Bønderne. En af dem, som ikke er ret langt borte, har tit maattet høre det, men han svarer al Tid ens paa det, og saasom han er en Sjællænder, da giver han Svaret med et bredt sjællansk Mundheld: „Ingen kan vise sig ved at være Nar, naar Omgangen naaer ham." Det skal vel betyde, at ingen Person og ingen Stand fra den højeste til den laveste kan sætte sig imod, at der bliver lét ad den, hver Gang den bærer sig latterlig ad. Og Omgangen naaer til os allesammen, efterhaanden som en af disse Digtere eller Forfattere ser noget morsomt ved os. For de Karle skal nu have deres Næse alle vegne, skal jeg sige os.

Denne Gang er det da ikke Bønderne, der skal holde for, nej, nu er Omgangen naaet til en af de fine. Det var en Jurist og Godsforvalter, en ret troskyldig og pudsig Fyr, som vist ikke brugte mange jurisdiske Kneb. Vel fik han Skyld for at være nøjeseende i Pengesager, men aldrig for at være uærlig. Hans Forældre havde uforsætlig begaaet en stor Synd imod ham, da de gav ham Navnet Bertel Pallesen, for han kom aldrig saa vidt i Udvikling af Talegaver, saa at han kunde sige et af disse Navne, uden at tage et forgjæves Tilløb. Han kunde aldrig lære at faa Forspringet, ligesom det gaar dem, som ikke kan komme over Træhesten. Han var nemlig stam.

Naa, det kunde da Forældrene ikke vide i Forvejen, at han skulde blive, og selv var han jo lige saa uskyldig i, baade at han fik disse Navne og at han ikke kunde udtale dem. Men desuagtet blev der lét meget af ham, hele hans Liv igennem. Folk mente saamænd intet ondt med det, men de kunde nu ikke godt lade være. Vi er nu en Gang indrettede saadan, at vi har det Létøj, og da vi har det, vil vi ogsaa bruge det; ja vi bruger det heller end gjærne, maaske lidt tiere end vi skulde. Alligevel, hvem der kan tale rent ud af Skjægget, uden at hakke eller stamme, han skulde rigtignok være glad derover, for om ogsaa det gjør godt at komme til at lé, saa gjør det maaske ikke altid saa godt paa den, som man lér af. Men Pallesen, som jeg skulde fortælle om, naar bare jeg kunde blive færdig med mine vise Betragtninger, han tog det med stor Ro, naar nogen lo ad hans Stammeri, han lo tit med og gjorde endogsaa Nar ad sig selv. Kun en Gang melder Historien om, at han blev vred, men da var der ogsaa særegne Omstændigheder til Stede:

Da han kom kjørende med en „Vogn paa Rullen" tværs igjennem Sjælland, for at rejse til den Gaard hvor han skulde være Forvalter, da havde Vognmandskarlen taget Fejl af den rigtige Vej og bragt dem ind i et Net af Biveje, hvor de maatte spørge sig for hvert Øjeblik. Pallesen kunde nu godt have overladt det til Kusken at spørge om Vej, men da han var ivrig af Sind og blev mere og mere ophidset af de gjentagne Fejltagelser, saa tog han nu til Slut Ordet, før Kusken kunde faa lukket Munden op. De var nu endelig naaet

til den sidste Landsby, som de skulde igennem, inden de kom til Herregaarden, og „nu gik Vejen ligefrem; de kunde aldrig tage Fejl," havde den sidste Vejviser sagt. Det havde jo lettet lidt paa Humøret. Men da de kom uden for Byen, ser de til deres Harme to Veje, der begge gik „ligefrem," men hver i sin Retning.

„Hvad Vej mon vi nu skal af?"

„T—t—til Højre! Nej det maa, F—f—famæ, være den til V—Venstre. Og—og—han sagde jo vi skulde kjøre ligefrem, den tykke Bh—bh—Bonde."

„Ja, ligefrem kan vi nu ikke komme."

„Nej, det er F—amæ, for galt! raabte Forvalteren, i det han sprang af Vognen og løb tilbage til Byens nærmeste Hus. Uden for det stod heldigvis eller uheldigvis, man kan sige begge Dele, en Mand, som huggede Brænde. Det var en Aftægtsmand ved Navn Palle. Forvalteren tog Ordet: „Hør, min gode M—Mand! Ka—ka kan du sige mig hvad for en af disse V—Veje, der gaar til Ph—Ph - Petersdal?"

„De—de—det er jo den til V—V—Venstre. De kan aldrig tage Fh—fh—fh—Fejl."

„N—naa, det var godt! Men skal jeg sige dig n—noget, du bh—bh—behøver F—famæ ikke at gøre Nar ad mig, fo—fo—for det jeg er st—st—stam, naar jeg k—k—kommer til dig paa en ordentlig M—M—Maade. F—f—forstaar du det!"

„Ja De behøver, Faen ho—ho—hugge mig heller ikke at g—gjøre Nar ad mig f—f—for det jeg er en f—f—fattig Mand!"

De—de—det var jo dig, der be—be—begyndte strax, at gjøre N—N—Nar af mig f—fordi jeg er st—st."

„Ja, jeg ved n—nok, at jeg er st—st—stam, m—men det kan jeg ikke selv gjøre v—ved. Og—og dersom du ellers vil P—P—Palle noget saa ka—ka du gjærne k—k—komme."

„Jeg skal, F—F—Famæ lære dig n—n—noget! Skal du ogsaa gjøre N—N—Nar, fordi jeg hedder P—P—Pallesen."

Forvalteren begyndte nu at nærme sig med knyttet Næve og hans Modpart stillede sig en garde, men saa kom heldigvis Kusken og spurgte Pallesen, om han havde faaet Vejen at vide.

Begge disse to stammende Paller begyndte nu at anklage hverandre for Kusken. Anklagen lød fuldstændig ens fra begge Parter: Han har gjort Nar af mig, baade fordi jeg stammer, og fordi jeg hedder Palle.

Karlen fik da endelig skilt dem ad, og derefter naaede de Herregaarden uden videre Æventyr.

Forvalteren blev i mange Aar dèr paa Gaarden og var vel lidt baade af Bønder og Herskab. Kammerherren som ejede Gaarden vilde altid have Pallesen med, naar han gjorde Udflugter omkring paa Fæstegodset eller i Skovene. Herren kjørte da al Tid selv og naar de begge skulde af Vognen for at tage noget i Øjesyn, var det jo ikke saa vanskeligt at faa et Menneske til at staa ved Hestene. Derimod havde det undertiden sine Vanskeligheder med at faa givet dette Menneske Drikkepenge, for de var sparsommelige begge to; for at sige det saa mildt som mulig. Naar Kammerherren skulde give Drikkepenge, da havde han aldrig Smaapenge, han havde da nogle Gange laant en Mark af Pallesen. Men saadan et Par Skilling kunde denne jo ikke være bekjendt at kræve, og han var for ærlig til at sætte den paa Regnskabet under en anden Post. Men saa fandt han paa Raad: Næste Gang Kammerherren vilde laane Drikkepenge, svarede Pallesen:

„Jeg k—kan, F—F—Famæ, ikke l—laane Kammerherren en M—M—Mark, men jeg kan b—b—bytte Dem en Rigsdaler."

Siden den Tid, havde Kammerherren altid Smaapenge, naar de behøvedes.

Pallesen havde en Broder, som var Smaaproprietær og boede en Mils Vej fra Herregaarden. Disse Brødre holdt meget af hverandre, men Pallesen sagde dog en Dag, han besøgte Broderen:

„Hør lille B—B—Bro'er! D—Du skylder mig, Famæ, en S—S—Skilling. De—De—Det er ikke for S—Skillingens Skyld, men f— —for en Redelighedsskyld." Der er intet Broderskab i Kortenspil, mente Pallesen, for Gjælden var stiftet ved et L'hombrebord.

Pallesen giftede sig i en fremrykket Alder, og levede et meget smukt Liv med sin Kone. Men da hun skjænkede ham en Datter, var han saa letsindig at kalde hende Bolette. Dette kom ham dyrt at staa, for da han var saa inderlig glad over den lille Pige, maatte han fortælle om hende til alle Mennesker, men hendes Navn, det var næsten det, han kunde aller daarligst sige. Hver Gang det skulde komme, gik der altid forud nogle smaa Eksplosioner, og man vidste knap, fra hvad Kant de kom, naar man just ikke saá paa hans Mund, hvilket man helst undgik, naar man vilde bare sig for at lé.

Den Lyd, der gik forud naar han nævnte Datterens Navn, var nemlig højst misvisende, og kan desværre kun særdeles ufuldkomment udtrykkes med Bogstaver.

Ak stakkels Pallesen! hvor tit har du ikke bragt dine Venner i Forlegenhed, naar du i dit Hjærtes Troskyldighed sagde til en af Dem:

„Nu skulde du se Bh (lille Knald) Bh (større Knald) Bh (største Knald) Bolette (Tordenskrald)! Følg med over, at se hvor h—hun er vokset, den lille B—B—Bolette! (samme Eksplosioner)."

Det maatte sandelig være et Træmenneske, der ikke blev bristefærdig af Latter og tillige rørt af Faderens troskyldige Kjærlighed.

Det sidste Træk, jeg ved af Pallesens Saga er dette:

Han kom jævnlig i Besøg hos en Møller Petersen en af hans L'hombrevenner, for han vilde gjærne have en lille L'hombre, hvor han ikke skulde udsætte sig for at tabe mere end højst tre Mark.

En Gang Pallesen kom til Mølleren, tog denne imod ham med de Ord:

„Men Pallesen! Hvor har Vorherre dog haft dig henne saalænge?"

„Jeg har v—været i K—K—Kjøbenhavn."

„Kjøbenhavn? Hvad den slemme Syge, har Du bestilt derinde saa længe?"

„Je—Je—Jeg har været d-derinde og er b—b—bleven ko—ko-kureret for St--St—Stam—“

„Ja, det kan jeg sgu høre! Ha ha ha ha.“

Og saa grinede de begge to og holdt sig paa de runde Maver. —

Anton Nielsen.

Brændende Spørgsmaal.

Blandt de talrige Møder der afholdes her i Kjøbenhavn i Udstillingstiden af Fagmænd, har jeg kun overværet det nationaløkonomiske Møde. — Der var Deltagere fra hele Norden, og norsk, svensk og dansk Tunge lød imellem hinanden.

Man forhandlede paa den første Dag blandt andet om den sørgelige Kjendsgjerning, at Landejendommene over hele Verden bliver mere og mere belyrdede med Gjæld, saa den Tid synes ikke at være saa meget fjern, da de, der dyrke Jorden, slet ikke ejer den. Jorden gaar over i Kapitalisternes Hænder. Man var fra alle Sider enige om at beklage dette, og man fik det Indtryk, at alle disse lærde Mænd i Grunden ikke vidste, hvordan der skulde raades Bod paa denne Ulykke. — Det blev stærkt fremhævet som noget beklageligt, at de Kapitaler, der udlaanes i Landejendomme, kun i meget faa Tilfælde kommer Jorden tilgode. Pengene, der laanes, bruges ikke til at forbedre Jordens Drift, men dels anvendes de til at betale Gjæld, dels til at udbetale Arvelodder, dels til en forbedret Levemaade. — Der blev fremsat forskjellige Forslag til at afhjælpe dette, men man fik det Indtryk, at der var ingen, der rigtig troede paa dem. — Der var en norsk Professor, han trøstede os med, at Bønderne vilde nok kunne erobre Jorden fra Kapitalisterne, ligesom de i sin Tid havde erobret den fra Godsejerne. Men han gav ingen Anvisning paa, hvordan denne Erobring skulde lade sig praktisere. Han mente ikke en Erobring med Magt, thi han er en meget konservativ Mand. — Saa var der en svensk Professor, en Grev Hamilton, han begyndte med at sige, at han var bange for, han vilde blive anset for en stor Kjætter, naar han udtalte sig. Hans Mening var nemlig den, at der kunde maaske nok komme en Tid, da man kom til at gjøre som Henry George sagde, nemlig at „nationalisere“ Jorden, d. v. s. gjøre Jorden til det hele Folks Ejendom. Han mente, det kunde vare længe, men det kom nok en Gang. — Saa sad der et Par danske Nationaløkonomer ved Siden af mig, som jeg kjendte, og de sagde, at det var „Fantasterier“. Men den ene af dem hvidskede til mig, at det var dog et mærkeligt Tidens Tegn, at en Mand, der tilhørte en af Sverriges ældste Adelsslægter, han stod op og prædikede Socialisme. Det gav jeg ham Ret i, men jeg sagde, at jeg syntes, det var bedre, at Jorden blev „nationaliseret“ end at den blev „denationaliseret,“ d. v. s., det var bedre, naar galt skulde være, at den kom til at tilhøre Folket, som boede paa den og dyrkede den, end at den kom til at tilhøre nogle enkelte Pengemænd eller Pengeinstituter, som maaske endogsaa var udenlandske. Thi det bliver dog nok tilsidst de to Ting, som vi kommer til at vælge imellem.

Svenskerne synes i det hele at være dem, der har de største og dristigste Tanker, og de er ikke bange for at udtale dem. Men Danskerne siger, som de altid plejer, om store og dristige Tanker, at det er „Fantasterier“. Det siger da i det mindste alle de her i Danmark, som vil regnes med til pæne og fine Folk. — Det kommer vist af, at Sverrig er et større Land end Danmark. Her i Danmark kjender alle pæne og fine Folk hinanden. Det er ligesom en eneste stor Familie. Naar man ser pæne og fine Folk samlede i større Mængde her i Danmark, saa kan man straks se, at de har utallige Gange været til Middagsgilder med hverandre. Naar de hilser paa hinanden, saa er det paa saadan en gemytlig Maade, som om De vilde sige: „Kan Du huske da vi var samlede der og der. Det var en gemytlig Dag.“ Det er ualmindelig elskværdige Mennesker, de danske pæne Mænd. — Men de har spist for tit sammen. Og naar de saa har spist sammen og sidder ved Kaffen og en god Cigar, saa drøfter de alle Tidens store Tanker. Og saa er der en, der siger „Fantasterier,“ og saa siger alle de andre i Chor: „Fantasterier.“ Og hvis de ikke sagde det, saa var de ikke pæne Folk, — her i Danmark. — I Sverrig synes det at være noget anderledes. Der kan en Mand, der baade er Professor og Greve staa op og udtale en stor dristig Tanke. Det kommer vist af, at de er ikke saa sammenspiste i Sverrig som i Danmark. — Men naar Svenskerne kommer herned til Danmark, saa skulde de dog stikke Fingeren i Jorden og lugte, hvor de er. Og naar de saa lugtede til Fingeren, saa vilde de mærke, at den lugtede af en Festmiddag. — Og i den Lugt kan de store Tanker ikke trives. — Vi har Valget mellem de store Tanker og de store Middagsgilder. Og som gode danske Mænd, vælger vi de sidste. Thi selv om Jorden aldrig bliver „nationaliseret“, saa er Festmiddagene for længe siden blevet det.

Drikkeriet.

Det er noget, som er blevet gjentaget Gang efter Gang, at vi Danske ere det mest drikkende Folk i Verden. Men det kan ikke gjentages tit nok, indtil vi paa en eller anden Maade kommer denne Uskik tillivs. Det var derfor ganske i sin Orden, at denne Sag kom frem ved det nordiske, nationaløkonomiske Møde.

Det var Prof. Vestergaard, der indledede Forhandlingen herom. Han gjorde opmærksom paa, at der aarlig dør her i Landet gjennemsnitlig 130 Mænd og 18 Kvinder af Drik, i deres kraftigste Alder. Og han var overbevist om, at Tallet i Grunden var langt højere. Thi der er mange fine Folk, som egentlig

drikker sig ihjel, men da det ikke er nogen pæn Sygdom at døe af, og da Lægerne gjærne vil skaane de pæne Folks Familier, saa anfører man ikke Drik som den egentlige Dødsaarsag, men giver den et andet pænere Navn. Desuden er Danmark det Land, hvor der begaas flest Selvmord, og mange af disse Selvmordere er Drankere af Profession. Man kan uden Overdrivelse sige, at en stor Del af Mandkjønnet her i Landet er fordrukkent, og dette medfører ikke alene en grænseløs Elendighed i mangfoldige Familier, men det frembringer ogsaa en ussel Slægt i Fremtiden, naar Faderen, saa at sige, giver deres Sønner Flasken og Glasset i Vuggegave. Smaabyerne giver ikke Kjøbenhavn noget efter i at pimpe. Vel er Brændevinsdrikkeriet i de senere Aar ikke tiltaget, men desto mere er Forbruget af bajesk Øl steget. I Kjøbenhavn drikkes gjennemsnitlig 110 Potter bajersk Øl pro persona. Men ogsaa hvad Brændevin angaar, har vi fuldstændig sejlet andre Folkeslag agterud. Man plejer gjerne at anse Russerne for nogle Svampe til at drikke, men de driver det dog kun til 10 Potter i Gjennemsnit for hvert Individ aarligt, medens vi er oppe paa 13. Finnerne bruge 5 Potter, Svenskerne 8 og Normændene 3. Men vore skandinaviske Brødre drikker endda ikke uden godt $^1/_{10}$ af det bajerske Øl vi sætter til Livs. Det kan ikke nægtes, at adskillige kjøbenhavnske Arbejdere har drevet det utroligt vidt i at drikke bajersk Øl. Det oplystes, at der var Arbejdssteder, hvor hver Mand sætter en 15—17 Bajere indenfor Vesten.

Ganske vist træffer man i Rusland og Norge oftere drukne Folk paa Gader og Veje end her. Men dette har sin Grund i, at Russer og Nordmænd kun drikke ved enkelte højtidelige Lejligheder, og saa skal der ikke meget til før de faar en dundrende Rus, da de næsten ingenting kan taale. Her hos os derimod, hvor en stor Del af Befolkningen er jævnt fordrukken, her kan Folk næsten drikke saameget det skal være, uden at blive fulde.

En af Grundene til det modbydelige Drikkeri her i Landet er den utrolige Masse Udsalgssteder, der er af spirituøse Drikke. Medens der i Norge kun er ét Udsalgssted for hver 5000 Mennesker, er der her i Danmark et for hvert 200 Mennesker, ja i Kjøbenhavn var der et for hvert 94 Mennesker, indtil den seneste Tid, da man har begyndt at indskrænke Tallet paa Udsalgsstederne noget. En anden Grund til Drikkeriet er den lave Beskatning paa Spiritus. I Norge er hver Pot Brændevin beskattet med 40 Øre, i Sverrig med 50 Øre, og dette har i høj Grad bidraget til at indskrænke Drukkenskaben. Her i Danmark er Skatten kun 8 Øre pr. Pot.

For at indskrænke Drikkeriet har man i Norge og Sverrig begyndt at indrette Udsalgssteder efter det saakaldte Gøteborgsystem. Udskjænkningen overlades til Aktieselskaber, som kun maa faa 6 pCt. i Udbytte af deres Penge. Det øvrige Overskud bruges til Formaal, der kunne gavne Arbejderstanden. Da Aktieselskaberne allevegne søger at udkjøbe de private Udskjænkere, bliver Antallet af Beværtningssteder derved betydelig indskrænket, og da Aktieselskabernes Udsælgere ingen Fordel har af, at Folk drikker deres Varer, men derimod har Fordel af, at de spiser hos dem, saa er det Udsælgeren magtpaaliggende, at faa Folk til at spise, i Stedet for at drikke. Desuden bliver der lukket om Aftenen Kl. 8, der holdes ingen Aviser, maa ikke spilles Kort, saa Folk fristes ikke til at sidde og drive der, som paa Knejperne. Til Gjengjæld har man adskillige Steder i Byerne oprettet Læsestuer, som ere stærkt besøgte. I Aktieselskabernes Udsalgssteder skal der endvidere altid gives kontant Betaling, saa den ødelæggende Drikken paa Kredit er derved afskaaret. Dette System kan ganske vist ikke afskaffe Drikkeriet, men det kan bidrage til at Fristelsen bliver mindre, og vil jævnsides med Afholdsbevægelsen kunne udrette ikke saalidt.

Dette var Hovedindholdet af Prof. Vestergaards Foredrag, som ganske vist blandt os Tilhørere vakte en levende Følelse af, at det er paa høje Tid, at der bliver gjort noget, hvis vort Folk ikke skal drukne i Brændevin og bajersk Øl. Efter hvad jeg kan skjønne, bliver en høj Beskatning det mest radikale Middel. Det har vist sig probat i Norge og Sverrig, og hvorfor skulde det saa ikke kunne virke hos os? Og hvis man hertil siger, at saa bliver det altsaa en Forret for velhavende og rige Folk, at drikke sig fulde, saa vil jeg hertil svare, at det er en af de Forrettigheder, som man mindst skal misunde dem. Navnlig tror jeg det gjælder om at ramme det bajerske Øl, men Brændevinen bør heller ikke gaa Ram forbi. Der er Lande, f. Eks. England og Amerika, hvor Arbejderstanden næsten aldrig smager Spiritus, ja, i adskillige af de nordamerikanske Fristater er Udsalg af Spiritus fuldstændig forbudt, og det er Befolkningen selv, der har sørget for disse Forbud, i rigtig Erkjendelse af, at det var en af de værste Fjender. — Det Folk, der bruger sin Frihed til at lægge Baand paa sig selv, det vil ganske vist ikke let finde sig i, at andre lægger Baand paa det. Det er meget muligt, at der er en Sammenhæng mellem det danske Drikkeri og de danske Provisorier.

Udkomne Bøger.

Landboreformerne før og efter 1788. Af N. Rasmussen-Søkilde. Denne Bog er 1. Bind af en Række Landboskrifter, som det kgl. Landhusholdningsselskab har besluttet at udgive i tvangfri Bind, med i Reglen ét Bind aarlig. Paa en letfattelig Maade ville de efterhaanden behandle Tidens vigtigste Landbrugsspørgsmaal, og da Udgivelsen støttes af det Raben-Levetzauske Fond, vil Prisen paa den blive meget lav. Den ovenfor omtalte Bog sælges saaledes, smukt indbundet, for kun 2 Kr.

Historisk Arkiv. 6. Hefte. Indhold: General Suvarov, ved Prof. Thrige. Af G. Klapkas Memoirer. Marie Stuart, efter Walter Friedensburg.

Tilskueren. Juni-Juli. Indhold: A. D. Jørgensen: Den danske Bondes Stavnsbaand. A. G. Drachmann: En gl. Skibslæges Erindringer. Dr. Fredericia: En Godsejerministers Indlæg mod de store Landboreformer. Cl. Wilkens: Moderne Naturalisme. E. Hannover: Dansk Malerkunst paa Udstillingen. Frk. J. Krebs: En Replik. W. Behrend: Efterslæt fra Koncerterne.

Katalog over Undervisnings-Materiel, udstillet paa Udstillingen af Lehmann & Stages Boghandel. Kataloget sendes frit og franco til enhver der anmoder derom.

Kvinden og Samfundet. Juli—August. Indhold: Ada Frederiken: Hvilke Stillinger kunne Kvinder af Middelstanden vente at faa i Chicago? P. Sveistrup: Hvorfor bør Kvinderne have Valgret? Anna Brosbøll: Harriet Martineau. M. A. S. Lund: Til en Husmoder paa Landet. En Tjenerinde: En lille Bemærkning i Anledning af Landsbykonens Nødraab. Augusta Birkedal: Yderligere Gjensvar til en Landsbykone. P. Sveistrup: Kvindernes første kommunale Hverv. Fanny Tuxen: Reformdragter. Brev fra Amerika. Dansk Kvindesamfunds Virksomhed. Fra Indland og Udland.

Tune Landboskole.

Pigeskolen aabnes d. 3. Sept. og varer til Novbr. Ved Siden af den egentlige Højskoleundervisning kan Pigerne faa Lejlighed til at lære praktisk Mælkeri.

Karleskolen begynder d. 5. Novbr. og bestaar af **en Højskoleafdeling** og **2 Landbrugsafdelinger** med Kursus paa 5 og paa 9 Maaneder. Skoleplanen tilsendes og nærmere Oplysninger meddeles af **A. Svendsen,** Tune, Taastrup.

Ringe Friskole.

Den videregaaende Skole begynder atter til 1. Oktbr. Ved Hjælp af dennes Lærere gives fra 1. September Undervisning for unge Piger som vil uddannes til Lærerinder. Betaling for Undervisning, Kost og Bolig er 30 Kr. om Maaneden eller 300 Kr. aarlig.

Friskolelærer **L. Rasmussen,**
Ringe, Ringe St.

Ringe Friskole.

Fra 1ste Oktober til 1ste April gives videregaaende Undervisning for Drenge og Piger mellem 12 og 16 Aar. Betaling for Kost, Bolig og Undervisning er 28 Kr. om Maaneden. En halv Sengs Klæder medbringes. Undervisningspenge for Omegnen er 8 Kr. maanedlig, dog kan uformuende faa Lettelse.

Undervisningsfagene er: Historie, Dansk, Naturfagene, Geografi, Regning, Skrivning, Tegning, Mathematik, Geometri, svensk Gymnastik, Husflid og Sløjd, og hvem, der ønsker det, kan faa Undervisning i engelsk.

Friskolelærer **Lavrs Rasmussen,**
Ringe, Ringe St.

Ollerup Højskole

aabnes for Karle Lørdag d. 3. November. Samme Dag vil der ved Eftermiddagstogenes Komme være Vogne ved **Svendborg Banegaard** til at befordre Elevernes Tøj ud til Skolen. Foruden Undervisning i de almindelige Højskolefag tilbyder Skolen Undervisning i svensk Gymnastik. Haandværkere kan faa Undervisning i Bygningstegning. Indmeldelser modtages af

J. P. Kristensen-Randers.

Carl & P. Petersens Kursus,

Fælledvej 16, Kbhvn. N.,

forbereder til **Præliminærexamen** og **1ste Del af Artium.** Indmeldelser til nye Hold efter Sommerferien modtages skriftlig som mundtlig (fra 4 til 7).

To unge Elever kan modtages i Pension hos en af Bestyrerne.

Undervisningsanstalten „Athene"

forbereder til Præliminærexamen, sproglig-historisk Artium samt til de forskjellige Tillægsexaminer. Fast Lokale Amagertorv 10. Indmeldelser modtages af

M. J. Goldschmidt,
Amagertorv 10, 3. — Opg. B.
C. Michelsen.
Nørre-Søgade 13, 2.

Som Lærere ved „Athene" virke bl. a. cand. phil. *M. J. Goldschmidt,* Dr. phil. *K. Hude,* Løjtnant *J. Jessen,* Dr. phil. *K. Kinche,* cand. phil. *J. Magnusen,* Sproglærer *C. Michelsen,* cand. mag. *H. Posselt,* Dr. phil. *F. Winkel-Horn.*

For 5 Kr. Stkt. udsælges særdeles elegante rummelige og solide Rejsehaandkufferter, som før har kostet 12 Kr. Stkt. Forsendes fra J. Knudsen, Bojlum pr. Roslev.

Smør, Æg, slagtede Grise

saavel som levende m. m., modtages til Forhandling i min Kommissionsforretning, meget heldig beliggende, lige ved Torvet.

Gode Mærker Smør kjøbes efter Notering. Som Regel opnaas hurtig Salg og gode Priser. **H. P. Nielsen,**

Firma-Adresse: **Madsen og Pedersens Eftflgr., Kompagnistræde 14, Kjøbenhavn, K.**

Nær ved Udstillingen.

For Besøgende i Udstillingstiden er flere møblerede Værelser billig til Leje, med eller uden Kost, og for kortere eller længere Tid, hos **Anna Poulsen,** Viktoriagade 6, 3. Sal t. v, Kjøbenhavn.

Duemoses Antikvarboghandel,

Møntergade 24, København, K.

Vore gamle Forretningsvenner omkring i Landet og hvem andre, der maatte have Interesse af at gjøre sig bekjendt med vort righoldige Lager af **over 65,000 Bind ældre og nyere Literatur samt Musikalier,** bedes venligst at have Adressen i Erindring under deres Besøg her i Udstillingstiden.

R. Nielsen, Forretningsfører.

En Kvinde i Trediverne,

som med Dygtighed og Økonomi kan forestaa Husholdning og tage fat med, ønsker Beskæftigelse som Husbestyrerinde fra August eller senere. Billet, mærket „H", bedes indlagt paa dette Blads Kontor.

Bandagist Th. Bjerring,

Sygeplejeartikler & Forbindstoffer,
1, Frederiksberggade 1,
„Røde Kors" ved Siden af Apotheket.

Undertegnede anbefaler sit velassorterede Lager af reelle Vine, Rom, Cognac, Puncheessentser & Likører.

Særlig anbefales en mild og styrkende

hvid Oportovin

som fortrinlig for saadanne Syge, hvem Lægerne tilraader at drikke Vin.

Pris pr. 1/1 Btl. 2 Kroner.

Peter Buch,

Halmtorvet 8, Kjøbenhavn V.

ENHVER SIT.

Ugeblad for Politik og Kristendom.

Udgivet af **Henning Jensen** og **Kristensen-Randers.**

Enhver Sit behandler politiske, kirkelige og sociale Spørgsmaal fra et frisindet, kristeligt Standpunkt.

Enhver Sit indeholder stadig Breve fra Rigsdagen og Politiske Breve og jævnlig Nutidsprædikener af *Henning Jensen.*

Bladet bestilles paa alle Postkontorer, Brevsamlingssteder og hos Landpostbudene. Det koster 1 Kr. 25 Øre Kvartalet. Demokratiske Foreninger, der bestiller et større Antal Eksemplarer, faar Rabat.

Bekjendtgjørelser indrykkes for 10 Øre Linjen. Indrykkes en Bekjendtgjørelse 3 Gange, gives Rabat.

Ansvarhavende Redaktør: **Henning Jensen.** — Rasmussen & Olsen. Kjøbenhavn.